

Täysistunto

Tiistai 2.4.2024 klo 13.59—16.35

8. Lakialoite laeiksi tuloverolain ja ennakoperintälain 13 §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 27/2023 vp Jussi Saramo vas ym.

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohdientien jälkeen. — Esittelijänä edustaja Saramo, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.30 **Jussi Saramo vas** (esittelypuheenvuoro): Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Aloitteessa esitetään tuloverolain ja ennakoperintälain muuttamista sen selkeyttämiseksi, että työnantajan maksamia työntekijän oikeudenkäyntikuluja ei pidettäisi veronalaisena palkkana, kun rikosasian kohteena oleva teko on tapahtunut työtehtävissä eikä työntekijä ole toiminut työnantajan ohjeistuksen vastaisesti.

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on toistuvasti korostanut sananvapauden ja lehdistönvapauden merkitystä yhtenä demokraattisen yhteiskunnan perustana. Ihmisoikeustuomioistuin on painottanut median ja toimittajien demokraattiselle yhteiskunnalle keskeistä roolia vallan vaihtokierrossa.

Raskaiden taloudellisten seurausten pelko rikosoikeudellisen vastuun lisäksi voi johtaa lisääntyvään varovaisuuteen arkaluonteisten tai kiistanalaisten kysymysten käsittelyssä. Tällainen tukahduttava vaikutus voi vaikuttaa toimittajien ja median halukkuuteen ja tosiasiallisiin mahdollisuuksiin käsitellä tiettyjä aiheita. Pahimmillaan pelko ja varovaisuus saattavat johtaa suoranaiseen itsesensuuriin. Nykyisessä tilanteessa rikosasioiden käsittelyt ovat myös kohtuuttomasti pitkittyneet, mikä on oikeudenkäyntien kalleuden ohella laajasti tunnistettu vakavaksi kotimaiseksi ihmisoikeusongelmaksi.

Meidän on laskettava esteet tutkivan, rohkean journalismin tekemiseksi mahdollisimman alas. Sananvapauden kannalta ongelmalliseen ilmapiiriin vaikuttaa nimittäin myös se, että viime aikoina jopa ministeritasolta on toistuvasti hyökätty mediaa kohtaan esimerkiksi yksittäistä toimittajaa mustamaalaamalla.

Mutta vaikka media-alalla asiaan liittyy erityisiä kysymyksiä työn luonteen ja siihen kiinteästi liittyvän sananvapauden kannalta, asia ei koske vain media-alaa. Työnantajan mahdollisuudella huolehtia työntekijän oikeudenkäyntikuluista on merkitystä myös muilla aloilla ja muissa ammattikunnissa paitsi työntekijän oikeuksien myös työnantajien itsensä kannalta. On luontevaa, että työnantaja tukee työntekijää työtehtäviin liittyvän riko-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 28/2024 vp

sasian oikeudenkäyntikulujen maksamisessa. Tyypillisesti tämä on myös työnantajan intressissä. Rikossyytteen menestyminen voi vaikuttaa suoraan työnantajana toimivan yrityksen toimintaan, ja laadukkaan puolustuksen varmistaminen on siten myös työnantajan edun mukaista.

Arvoisa rouva puhemies! Tämä aloite on merkitykseltään laaja. Sitä aihetta on käsitelty aiemminkin tässä talossa, ja toivon, että nyt merkittävän pitkän tauon jälkeen — ja kun tässä on ollut julkisuudessaakin esimerkkejä, jotka korostavat asian tärkeyttä — asia saisi hyvän käsittelyn. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ja sitten vielä edustaja Kivelä.

16.33 Mai Kivelä vas: Arvoisa puhemies! Kiitos edustaja Saramolle hyvästä esittelystä tämän lakialoitteen suhteen. — Itse ihan lyhyesti vain haluaisin esittää kannatuksen tälle aloitteelle. Ajattelen, että tässä on selkeästi tunnistettu tällainen aito epäkohta, ja on tietenkin meidän päättäjien tehtävä varmistaa, että meidän lainsäädäntö olisi sellainen, että sananvapaus, toimittajien työskentelymahdollisuudet ja lehdistönvapaus laajemminkin toteutuvat. Itse näen, että yksi tapa sen varmistamiseen olisi nimenomaan se, että tämän lakialoitteen mukaisesti voidaan tuloverolakia ja ennakkoperintälakia korjata. — Tämä lyhyesti. Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.